## Linux Buyruqlari (1-qism)



Dave Child tomonidan tayyorlagan "Linux Command Line Cheat Sheet" qo'llanmasidan foydalanildi.

| Fayllarni izlash      |   |
|-----------------------|---|
| find /dir/ -user name | dir ichidagi <b>name</b> deb nomlangan faylni izlash                    |
| find /dir/ -mmin num  | dir ichidagi <b>num</b> daqiqa avval oʻzgarish boʻlgan<br>faylni izlash |
| whereis command       | command uchun ikkilik / manba ni izlash                                 |
| locate file           | Faylni izlash (tizimda tez qidiruv so'rovi)                             |
|                       |   |

| Jarayonlarni boshqarish |   |  |
|-------------------------|---|--|
| ps                      | Mavjud jarayonlarni kuzatish                                |  |
| top                     | Real vaqtda bo'layotgan jarayonlarni<br>kuzatish            |  |
| kill pid                | <b>pid</b> bilan yakunlangan jarayonni<br>to'xtatish        |  |
| pkill name              | <b>name</b> bilan yakunlangan jarayonni<br>to'xtatish       |  |
| killall name            | <b>name</b> bilan boshlangan marcha jarayonlarni toʻxtatish |  |

## Fayllar bilan turli xil operatsiyalar

| touch file1     | file1 hosil qilish  |
|-----------------|---|
| cat file1 file2 | fayllarni va chiqish ma'lumotlarini birlashtirish                   |
| less file1      | file1 ni koʻrish va sahifalarga ajratish (paginate)                 |
| file file1      | file1 ni ma'lumot turini aniqlash                                   |
| cp file1 file2  | file1 dan file2 ga nusxa olish                                      |
| mv file1 file2  | file1 dan file2 ga ko'chirib o'tkazish (move)                       |
| rm file1        | file1 ni o'chirish  |
| head file1      | file1 ning birinchi 10 qatorini koʻrish                             |
| tail file1      | file1 ning so'nggi 10 qatorini ko'rish                              |
| tail -F file1   | <b>file1</b> ning eng so'nggi o'zgarish bo'lgan<br>qatorini ko'rish |
|                 |   |
|                 |   |

| Nano qisqartmalar                      |  |  |
|--|--|--|
| Fayllar                                |  |  |
| Ctrl-R                                 | fayllarni o'qish                                   |  |
| Ctrl-O                                 | fayllarni saqlash                                  |  |
| Ctrl-X                                 | fayllarni yopish                                   |  |
| Kesib olish va joylash (Cut and Paste) |  |  |
| ALT-A                                  | matnlarni belgilash                                |  |
| CTRL-K                                 | belgilangan matnni yoki<br>qatorni kesib olish     |  |
| CTRL-U                                 | matnni joylash                                     |  |
| Fayllarni yo'naltirish                 |  |  |
| ALT-/                                  | faylning so'nggi                                   |  |
| CTRL-A                                 | qatorning boshi                                    |  |
| CTRL-E                                 | qatorning so'nggi                                  |  |
| CTRL-C                                 | kiritilgan raqam bo'yicha o'sha<br>qatorga boorish |  |
| CTRL                                   | qator raqamini ko'rsatish                          |  |
| Fayllarni izlash                       |  |  |
| CTRL-W                                 | izlash   |  |
| ALT-W                                  | navbatdagisini izlash                              |  |
| CTRL-\                                 | izlash va almashtirish                             |  |